

معماری بومی به مثابه یک معماری زمینه گرا؛ نگاهی به معماری بومی شوشتر

زهرا بیداربخت¹*

1- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه شهید بهشتی، m.bidarbakht@gmail.com

چکیده

آنچه که به عنوان دستاورد سبک بین‌الملل و جهانی شدن معماری در طی زمان مسأله‌ساز شده است، نگاه صرفاً تکنولوژیک به معماری و معماری بی‌تعلق به مکان بوده است. در دهه‌های اخیر مبحث معماری پایدار و توجه دوباره به معماری بومی و آنچه که از پیش وجود داشته است به عنوان یک اصل تعیین کننده در جهت حل این معضل برآمده است. چرا که در این نوع فرآیند طراحی، رابطه ای که معماری می‌بایست با محیط طبیعی، شرایط اجتماعی، شرایط اقتصادی و... برقرار کند، به طرز ماهرانه ای انعکاس می‌یابد. آنچه در این رویکرد در درجه اول اهمیت قرار دارد، زمینه (context) است. زمینه، بستر و محیطی است که معماری در آن شکل می‌گیرد و هم محتوا و هم شکل را دربرمی‌گیرد و زمینه‌گرایی دیدگاهی است که علاوه بر جنبه‌های صرفاً کالبدی، به تدریج ابعاد انسانی و جنبه‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی نیز در آن مورد توجه قرار می‌گیرد. به این ترتیب در اینگونه طراحی، معمار و شهرساز باید در ابتدا ویژگی‌های یک مکان_ زمینه_ را به درستی دریابد و این پارامتر را اصلی اساسی در فرآیند طراحی خود در نظرگیرد. مقاله حاضر در پی تبیین نقش و جایگاه زمینه گرایی در رأس برنامه‌های طراحی است و سعی دارد با تکیه بر معرفی معماری بومی شوشتر چگونگی ظهور این رویکرد را در معماری بومی شرح دهد و اهمیت توجه به این مبحث را در توسعه پایدار مشخص سازد.

واژه‌های کلیدی: زمینه گرایی، معماری پایدار، معماری بومی، شوشتر